

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Petri Baptistae Bvrgi De Dominio Ser[enissi]mae
Genvensis Reip. In Mari Ligvstico Libri. II.**

Borgo, Pietro Battista

Romae, 1641

Aliorum Principum, & Populorum, cum Christianorum, tum Infidelium,
maritimum dominium. Cap. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13096

Sed neminem quoque in Adriaticum armatis cū nauigijs ingredi patiuntur: adeoq; huius dominijs tenaces sunt, vt cum superioribus annis Barbarorum triremes Adriaticum armate essent ingressę, ac fecissent prædam, indeq; Aulonis in portum, qui Turcicę ditionis est, se recepissent, nulla habita ratione impotentię Turcici Imperatoris, nullaque prorsus crudelissimi belli, quod ab ipso erat metuendū, easdem triremes in eo portu oppugnarint, ac ceperint, Barbaris omnibus caput abscissuri, ex peculiari lege in nauigantes armatos per Adriaticum, nisi illi matura fuga sibi consuluisent. Veruntamen hæc de Venetorum maritimo dominio adeo trita sunt, & vulgata, vt ea innuisse tantummodo sufficiat.

Aliorum Principum, & Populorum, cum Christianorum, tum Infidelium maritimum dominium.

CAP. VI.

TQVI cum in Adriatici mentionem incidimus, occasionem nacti de maritimo Venetorum dominio verba faciendi, aliorum pene Principum fueramus obli-
ti, qui etiam maris imperium tenent. Et quidem locus adeo opportunus declinari non poterat, ne sæpius eadem essent repetenda. Ad alios modo veniamus. Galli itaque, excusso Roma-

OR

E

norum

34 De Dominio Ser.^m Gen.Reip.

norum iugo; vbi maritimas oras possidere ce-
 perunt, *Admiralios* (quo nomine appellari solent,
 qui veteribus Architalassi dicebantur) seu *Comi-*
tes ¹ statuere, instruxeruntque classes, quibus
 mari dominarentur. Legimus ² Carolum Ma-
 gnum Oceani Gallici litus perlustrasse, & in ipso,
 quod Normannicis piratis erat infestum, insti-
 tuisse classem, & distribuisse praesidia; ³ Rotolan-
 dus quoque, ac ⁴ Lydericus Britannici litoris
 fuere praefecti, & eodem ⁵ ferme tempore in
 Mediterraneo, Gallici maris dominium Franci
 aduersus Sarracenos tutati sunt, instructa in ci-
 teriori Hispania classe, Duce Buccharædo *Comi-*
testabuli, vt appellant; ac deinceps cum in Me-
 diterraneo, tum in Oceano maris dominium
 exercuere. At ⁶ post receptas ab Anglis Nor-
 manniam, & Aquitaniam, cum vnicus *Admira-*
lius tanto muneri explendo minime sufficeret,
 quatuor instituti sunt, Franciæ nimirum, Are-
 moricæ, Aquitanicæ, & Orientis, prouinciæ sci-
 licet Narbonensis. Horum primi iurisdictio ex-
 tendebatur in mari, quod est ab Iccio portu,
 vsque ad promontorium *S. Michaelis de monte*;
 vnde vsque ad portum, quem *Rez* appellant,
Admiralius Aremoricae imperitabat; atque inde
 Boiatum vsque Aquitanicus imperium exerce-
 bat. In Mediterraneo autem *Admiralius* maris
 orientalis præerat a *Perpiniano* vsque ad ini-
 tium oræ Ligusticæ. Sed ⁷ Carolus Septimus an-

no

1. Capitular.
 Carol. & Lu-
 dou. Imp. l. 4.
 tit. 5. Popelli-
 nier. en l'Ad-
 miral de Frā-
 ce.

2. Aimon. l. 4.
 cap. 90. Chro-
 nicon Regino.

3. Eginard. l. 2.

4. Pau. Aemil.
 in Carol. Ma-
 gnoi.

5. Annal. Ful-
 den. Blond. de.
 cad. 2. l. 1. Du-
 plax hist. de

Frā. en Charl.
 le grād. Paul.
 Aemil. ibid.

alij.

6. Popellinier.
 loc. cit. c. 11.

7. Ibid.

no CIOCCCCCLIII. in deditioe Burdigalæ, ac Ducatus Aquitanici, Anglo concessit, vt mare Aquitanicum possideret, in eoque haberet *Admiralium*. Erat autem (vt etiam nunc est) ¹ maris iurisdictionio apud Gallos a terrestri omnino distincta, & peculiare habet prorsus Iudices, ac ministros. ² *Admiralius* namque imperat mari, litoribus, portibus, habetque totius rei maritimæ disceptationem, omniumq; criminum agnitionem sibi vendicat; nautas & mercatores litigantes audit, ad ipsumque pertinet creare suæ Iurisdictionis Præfectos & Vicarios. Decima quoque prædæ, manubiarumq; ipsius est, ac denique in sua verba adigit nauium, & triremium præfectos: fidem præterea publicam dat, & cum hostibus aliquot dierum inducias pacisci potest, vt tuto liceat piscari. ³ Eius autem priuilegia, auctoritatemque publico Edicto complexus est Henricus Tertius, post alia ab ipsius decessore, Carolo Nono concessa. Ac modo imperans Rex Ludouicus Iustus, ⁴ in vnicum *Admiralium* redigens cuncta, alia addidit ad ipsius Iurisdictionem, Regiumque maris dominium facientia: Nunc autem *Admiralius* Galliæ est Armandus Ioannes Cardinalis, & Dux Richelius, vir sapiētissimus, qui excuso numismate, cui ipsius vna ex parte effigies insculpta est, ex altera vero regia Nauis in mari, suum munus testatur. Inualuit quoque ⁵ mos apud Gallos, vt ipsorum

1. *Ibid.* c. 15.

2. *Ibid.* c. 15. in cont. Lupan. in tractat. de Regn. Gall. de Admiral.

3. Popellin. loc. cit. c. 10.

4. Ordonanc. de Louys XIII. 15. Jan. 1629. a n. 430. vsq; ad finem.

5. Popellin. d. c. 10. n. 84. & 85.

36 De Dominio Ser.^m Gen. Reip.

Reges maris portiones aliquibus concedere soleant, in quibus soli piscatum exercent, earumque modus, ac mensura Constitutionibus definitus est. Hinc Galli¹ Iurisperiti non dubitant asserere, suum Regem dominum esse supremum marium, quæ circa eius regnum diffunduntur, eorumque dominium legitime tenere.² Extant quoque Regum Constitutiones, quibus iubentur Naues exterorum per mare Gallijs conterminum transeuntes, summa vela nauibus Regijs demittere, in marini Gallorum Imperij recognitionem. Neque secus Lusitaniæ Reges non modo adiacentis maris se Dominos faciunt, sed etiam Reges³ Oceani Æthiopici, Arabici, & Persici se appellant, quorum navigationem vetitam legimus in eorum⁴ Constitutionibus, vltimique supplicij illis pœnam comminatam, qui a Rege non habita venia in ijs inuenirentur. Primus hunc titulum assumpsit Rex Emanuel anno CIOCI. cum per Vascum de Gama Indiarum nauigationẽ detexit,⁵ quem anno sequenti *Admiralium* marium Arabiæ, Persiæ, atque Indiæ, totiusque Orientalis Oceani constituit. Ea namque maria cum adiunctis portibus, regionibusque, sibi concessa⁶ asserunt Lusitani ab Eugenio IV. Nicolao Quinto, ac Sixto IV. Pontificibus Maximis, atque ipsos de eorum dominio nuper cum Elizabetha Angliæ Regina habuisse disceptationem⁷ Seldenus testatur,

1. Charond.
Chatonau in
not. ad Codic.
Henr. III. lib.
20. tit. 7. Con-
stit. 28. & Cõ-
stit. 1. Steph.
Paschas. Re-
cherches l. 2.
c. 14. Lud. Ser-
uin. Playdoies
20. 2. plaid. 11
2. Henric. II.
& III. apud
Seld. loc. cit.
c. 18.

3. Cõc. Later.
sub Leon. X.
sess. 9. Barros
en l'Asia de-
cad. 1. l. 6. c. 1
4. O quinto li-
bro des orde-
naçoes ti. 112
Barr. loc. cit.

5. Ibid. c. 2.

6. Ibid. lib. 2.
c. 7. & lib. 6.
c. 1. Fray An-
ton de San Ro-
man. hist. gen.
de la India
Oriental. l. 1.
c. 6.

7. d. l. 1. c. 17.

statum. Sed celebrior est super eodem disceptatio illa, ¹ quæ inter Ioannem Lusitaniæ, ac Ferdinandum Catholicum Castellæ Regem habitata est, cum primum ad Americanas prouincias per Christophorum Columbum, popularem nostrum, nauigatio patuit: Cum etenim Columbus eas regiones nomine Ferdinandi detexisset, Lusitanus iniuriam sibi fieri ratus est, easque regiones sibi deberi ex Pontificia donatione præfererebat; quæ tamen dissensio postmodum mutuo consensu est composita, assignatis Lusitano quibusdam prouincijs, maribusque, ac Ferdinando alijs, quibus dominarentur: sed iterum super eadem materia inter Carolum V. Cæsarem, & Ioannem III. Lusitaniæ Regem controuersum est, cum Ferdinandus Magaglianes per angustias, quæ ab ipso nomen habent, quæque Australes Americæ regiones dirimunt, ideoque per maria, quæ ex supradicta diuisione Castellæ Regi obtigerant, ad Moluccas penetrauit. ² Exercent autem Lusitani adeo seuerè hoc dominium maritimum, ut si quempiam, seu Indum, seu alium in suis maribus nauigantem, non habita uenia, reperiant, eum tanquam hostem capiant, puniantque. Reges uero Castellæ in occidentali Oceano ius sibi vendicant a supradicto termino, cum ex dicta compositione cum Lusitanis, tum ex Constitutione Alexandri VI. Pont. Max. ³ qua ijs concessum est, quidquid reperiretur ab efficta

¹. Barros loc. cit. l. 3. c. 11.

². In tractat. Polit. de Imp. Magni Mogolis, seu Indiarum uera, sic, de milit. cop. Barros loc. cit. l. 6. c. 1.

³. Alex. 6. Constit. 2. d. 6.

38 De Dominio Ser.^{ma} Gen. Reip.

efficta linea distante a qualibet Insularum, quæ Gorgones nuncupantur, centum leucis, Occidentem versus, & Meridiem; & cum hæc duo potentissima Regna in Augustissimam Austriacam familiam coaluerint, sub Regis Hispaniarum titulo, ij se Reges maris Oceani¹ appellant; utq; Imperium maritimum seruent, numerosam habent in Mediterraneo triremium classem, ac nauium onerariarum in Oceano, quarum primæ nuper potentissimus Philippus IV. hodiernus Rex Io. Carolum Medicæum, Magni Hetruriæ Ducis fratrem, præfecit, alteri Franciscum Mutinæ, ac Regij Lepidi Ducem, hunc maris Oceani, illum Mediterraneî Generalissimum Ducem appellans; quamuis in his maribus Imperium non habeat, nisi qua maritimas ipsius regiones aluunt, quod neque omnino verum est; nam tametsi in ora Ligustica oppidum Finarium possideat, nullam nihilominus in Ligustico mari habet Iurisdictionem. Super Adriatici etiam dominio Venetis litem intulerunt² Hispani, cum Dux Ossunæ in Neapolitano Regno vicem Regis gereret, de quo acriter vtrinque disceptatū est. Atque adeo dominiū maritimū apud Hispanos recepti Iuris est, ut olim Petrus Tarraconensis occupato Sicilia Regno, se duorum Regnorum Patrem, marisque dominum³ appellaret; ⁴ & Hispani Duces, cum mare aliquod antea incognitum inuenirent in Americanis regionibus;

no-

1. Carol. V. in Proem. des Peinlichen Hals gericht, & in ordnung des regiments zu Vnormbs ann. 1521. & alibi passim. estars, & empies. de l'estat du Roy d'Esp. tis. gouuerne-ment.

2. Tul. Pac. in dedicat. tractatus de dominio maris Adriat. Ioan. Bapt. Valenzuela Velasquez cōf. 100 nu. 55.

3. Paul. Aemil. de gest. Franc. lib. 7.

4. Relat. Nunni Gufmanni cap. 12. apud Ramus. to. 3. nauigat. & alibi passim.

nomine sui Regis, illius occuparent possessionem, & suo dominatui subijcerent. Hispani autem Iurisperiti non modo frequentes in hanc eunt sententiam, ¹ Regem esse navigationis, ac maris dominum, eius scilicet, quod illius alluit Regna, sed & in ipso priuatorum dominia agnoscunt. Quid de Anglorum maritimo Imperio dicemus, qui se toti Oceano, qui Magnam Britanniam alluit, late dominari profitentur? de hoc nuperrime opus integrum edidit Io. ³ Sel-
denus. Angli namque, ut ille habet, ab antiquissimo tempore, quo Britanni dicebantur, antequam a Cæsare in potestatem redigerentur, Oceani cognominis, cum Australis, & Orientalis, tum Septentrionalis, ac Occidentalis, domini fuere, quod dominium navigatione, & piscatu exercuerunt. Cum autem Insula tota Claudio, & Domitiano Cæsaribus, in Romanorum potestatem venisset, & maris ijs cessit dominium, quod magnis classibus retinere, sub *Archiguberno* primum, ac deinceps sub *Comite litoris Saxonicæ per Britanniam*. Non tamen id ad Pictorum, Scotorumque, ac Hibernorum mare extendebatur: nam eæ gentes, cum a Romanis minime domitæ fuissent, pelagi dominatum retinere. Excusso postmodum (Theodosio Iuniore, Honorio & Valentiniano Tertio imperantibus) Romanorum iugo, Australiores Britanni, constituta ad arbitrium Rep. mari æque, ac terræ
sunt

¹ Inc. Vald. de dignitat. Reg. Hisp. c. 12. Io. Garf. de expens. & meliorat. c. 21. nu. 34. Didac. Couarr. in relect. c. peccatum, p. 2. §. 8. Io. de Hema. Laberinto de commercio, l. 3. c. 1. §. 12. 2. Vid. Roder. Suar. conf. de usu mar. §. 13. 3. Mare clausum per tot.

40 De Dominio Ser.^{ma} Gen. Reip.

sunt dominati. Sed cum a Pictis, & Scotis bello vexarentur, neque ijs pares essent, in auxilium accitis Saxonibus utrumque imperium cessere. Hos excepere Dani. Rerum autem potiti Normanni, maritimum quoque dominiū sibi vsurparunt: quod hodierni Reges ut tueantur, constituto Summo Præfecto classium, & marium, seu *Admiralio* ad custodiam maris Anglicani, atque occupatis circumiacentibus Insulis, neminem transire permittunt, nisi veniam petat. Piscatus quoque exteris leges præscribunt, & a præternauigantibus, tam Anglis, quàm exteris exigunt tributum, exterosque summa vela demittere Regijs nauibus compellunt. Quin & ijs, qui inter se sunt hostes, Anglis vero amici, maris spatia præstituerunt, intra quæ prælium inire prohibentur. Hoc autem suorum maritimum dominium Angli Iureconsulti passim testantur, & Reges ipsi profitentur, e quibus Eduardus Tertius, in maritimi dominiij testimonium, nummū excudi iussit, cui ipse naui per mare vectus cum Gladio, Clipeo, ac Regio Diademate esset insculptus. Veruntamen Galli non prorsus hoc Anglorum dominium maritimum admittunt: nam id, quod ad velorum demissionem attinet, olim atque iterum, non ita pridem, impugnaverunt. Ac præter Gallos, Hispani, Danique non adeo amplum Anglis concedunt dominium, ut Seldenus profiteatur. Atqui nos non adducimus

hæc

hæc ideo, vt ipsorum iura discutiamus, sed vt consuetudinem ostēdamus eorū esse, maris exercere dominium, quod vel ex ipsorū dissensione cōprobat. Ad Danos itaque, Noruegosq; trans-euntes legimus, eos Hyperborei Oceani, ac maris Balthici olim dominatum tenuisse: ¹ cum namque essent indigenæ, soli Noruegi in Islandiam, cæterasque Hyperboreas Insulas piscatus, & negotiationis causā nauigabant, prohibitis exteris eo naues appellere, piscari, ac negotiari.

² Erat autem quondam apud Danos diuisum maris Imperium a terrestri, eaq; erat Danorum maritima potentia, vt ³ Haraldus Rex bellum aduersus Ringonem nepotem, quem Sueciæ præfecerat, quique descuerat, suscepturus, fretum Oresundam, quod inter Selandiam, & Scaniam est, quodque Anglicum fere milliare patet, quasi Xerxes alter strauerit nauibus, ac veluti per pontem exercitum transmiserit. ⁴ Nunc autem Daniæ Reges, qui Noruegiæ etiam imperant, *Admiralia* habent, qui singulis annis ea præcipit, quæ ad Oceanum tutandum, resque nauticas disponendas pertinent. ⁵ Exigit præterea Rex Helsingoræ ad Sundæ fretum a singulis nauibus, quæ Balthicum ingrediuntur, aut inde enauigant, teloniū, quo maximus totius Regni prouentus continetur. Et ⁶ cum inter Christiernum IV. Daniæ, & Gostauum Adulphū Sueciæ Reges, super dominio maritimo transactio

F Hafniæ

1. Selden. loc. cit. l. 1. c. 19. & lib. 2. c. 32. Io. Isaac. Pötä. disc. aff. hist. de Dom. mar. l. 1. c. 19. & duob. seqq.

2. Saxo Grammat. hist. Danic. lib. 7. & Seld. d. c. 19. 3. Pont. loc. cit. l. 2. c. 9. & Saxo l. 8.

4. Idem Pont. de stat. Polit. Regn. Dan. Mercator in descrip. Dan. Estats & empir. du Roy de Dannem. 5. Idem loc. cit.

6. Seld. d. c. 19.

42 De Dominio Ser.^m Gen. Reip.

Hafniæ haberetur, Suecus renunciauit iuri, *superioritati, & dominio maris, alijsque regalibus, quæ in Noruegia, Norlandia, & districtu Vardhusiensi ad Oceanum sibi vendicauerat*. Non tamen omnino Suecus maritimo caret imperio, sed longe lateque in mari Balthico, quantum eius Regni litora extenduntur, dominatur; Neque¹ alicui in eo nauigare licet, nisi habita a Rege venia, quæ magno a mercatoribus Lubecenſibus alijsque comparatur. Ad hoc igitur imperium tuendum, numerosam habet cum nauium, tum etiã triremium (quarum in eo mari haud exiguus vsus esse dicitur) classem,² cui *Admiralium* præficit. Quin & Magistratus, seu Collegium inter Regni præcipua est institutum, cui curæ sunt naualia, classes, machinæ bellicæ, commeatus, miles nauticus, omnisque bellicus in re nauali apparatus, ac denique omnia, quæ ad tutandum maritimum dominium pertinent, & reddendum mare ab hostibus, & piratis securum. Tantum autem iuris sibi vendicant Sueciæ Reges in mari Balthico, vt cum nonnullis ab hinc annis (quemadmodum supra inuimus) inter Ferdinandum Cæsarem, & Gostauum Sueciæ Regem Gedani pax tractaretur, inter cætera hic peteret, vt Cæsar arces ad mare Balthicum sitas demoliretur, & ipsius bellicæ naues ex eo mari recederent. Cæterum, vt hoc addam *ἐκ παρόδω*, numerosam maximo cum compendio Suecus ha-

¹ In tractat.
Polit. de Suec.
tit. 5.

² Ibid. tit. 3.

habere classem potest, & idem Gostauus iactabat, se post deuictas Germanias Italiamque, magna cum classe in Hispanias transmissurum, vt eas expugnaret; sed vt illum spes fefellit, ita Suecus non solus in Balthico cum Dano imperat: Nam¹ & Princeps Borussiae, & ipsius loco Rex Poloniae, in eo quod suas ditiones alluit, dominium se praescripsisse proficitur. Porro Poloniae Reges ad Gedanense emporium telonia exigunt, quae cum superioribus annis vellent augere, orta est seditio, Gedanensibus, Danis, Suecis, caeterisque, qui illud mare frequentant, minime patientibus.² Oratores quoque Reip. Polonae Henrico Tertio Galliarum deinde Regi, quem sibi tum Regem elegerant, promiserunt, se classem necessariam, & sufficientem tuendis portibus, & dominio maris propugnando instructuros. Alias etiam Maximilianus II. Caesar, Polonorum maritimum Dominium agnouit, cum soluentes e Romani Imperij litoribus, cursumque in Moscouiam, & Rigam dirigentes, impetrare licentiam³ iubet a Rege Poloniae. Neque omnino maritimis viribus carent Poloni, cum⁴ Sigismundus Tertius pater Vladislai feliciter regnantis, Suecam classem in mari Balthico deuicerit, &⁵ Cosacchi Polonorum subditi in Euxino & Turcis, & Tartaris, haud contemnenda inferant damna, ad ipsius Constantinopoleos suburbia nauibus quandoque excurrentes. Non

F 2 tamen

1. Schneid-
wein. in 9. &
quidem, n. 5.
Ipsi add. In-
str. de rer. di-
uis.

2. Ianus Ianus
xovvokius
syntag. Stat.
Polon. lib. 3.
tit. 1.

3. Abschied
des Reichsuer
ordnung zu
Erfurt. 1567
4. Simon Sta-
rovvolsk. in
crat. in obitu
Sigism. III.
5. Ibid. & in
Paneg. ad Vla-
dislaum IV.

44 De Dominio Ser.^{mæ} Gen. Reip.

1. In fæder.
inter Henri-
cū IV. Gall.
Reg. & Ach-
met. Imp. Tur-
car. 20. Mart.
1604. edito
Parisijs 1615
Gallice, &
Turcice.
2. Ibid.

3. Coriol. Cip-
pius de bell.
Asiatic. l. 2.

4. Apud Fræc.
Aluar. de reb.
Aethiop. &
Damian. a
Goes de Aethiop.
morib.

5. Apud Barr.
de decat. 1. l. 8
c. 2.

6. Fray Iuan
Gonzal. de
Mendoz. hist.
de la Chin.
p. 1. l. 3. c. 21.
p. 2. cap. 3.
Estat. &
Emp. del estat
du Roy de la
Chin. tit. ser-
ges. Potes. re-
lat. p. 2. lib. 3.

tamen ideo Turcarum Imperator ipsis maris
cedit dominium, sed Ægæum totum, ac Pon-
tum, atque Africanum sibi vendicat, & pecu-
liari titulo¹ Dominum maris tam Albi, quam
Nigri (Ægæi scilicet, ac Ponti) se inscribit, &² in
mari Africano, quod ad Tunetanum, & Alge-
rianum Regnum spectat, veniam piscandi, &
coralia indagandi Gallis alias dedit. Quam po-
tentibus classibus hic Christiani nominis hostis
maritimum dominium tueatur, utinam Chri-
stiana Resp. nesciret; sed his minime contentus,
³ exstructis in ipsis Hellesponti angustioribus fau-
cibus munitissimis arcibus, in Pontum, venia
non petita, nauigantibus aditū præcludit. Agno-
scitur quoque dominium maris ab Æthiopibus.
Scribens namq; eorum⁴ Imperator Dauid Ema-
nueli Lusitaniæ Regi, illum maris Rubri Impe-
ratorem appellat. Sed in hoc mari, ut etiam in
Indico, & Persico, Mauri quoque, Arabesque
sibi dominium vendicant, uti ipsorum Impe-
rator, quem vocabant *Sultanum Cæiri*, ad Rom.
Pontificem scribens⁵ præferebat. ⁶ Sinarum
quoque Rex ad tuendum suorum marium do-
minium, copiosam habet classem, qua piratas
persequitur, ac nauigationem tutam præstat.
Quanta autem huic Regi sit nauium copia, ex
eo conijci potest, quod eæ gentes non minus
flumina mareque, quam terram inhabitent, in-
tegræque familiæ semper in nauibus degant.
quam-

In Mari Ligustico. Lib. I. 45

quamuis superiori seculo ¹ Faxiba Iaponiæ Imperator, deuictis quinquaginta alijs Regulis earum Insularum, materiem ad fabricandam classem bis mille nauium parasset, qua maris imperium Sinensibus adimeret. Atque, vt tandem hanc partem concludamus, ipsi ² Hollandi (qui tamen ambire videntur maris communionem) eorumque prætorix, Hamburgensium, Bremenſium, aliorumve naues arcant ab illis litoribus, ac portubus, qui hostium sunt, & in eos irrepere tentantes, vel ex ijsdem prodeuntes, suæ faciunt potestatis, si præter leges aliquid intulisse deprehendantur; tantumque abest, vt communem maris vsum admittant, ³ vt Hugoni Grotio, qui de maris communione apud ipsos alias verba fecerat, hoc crimini datum sit. In inducijs præterea, quæ inter ipsos, ac Regem Catholicum, & Archiduces Austriæ anno CIOIOCIIX. sunt factæ, Regem ⁴ plurium marium dominum agnoscunt, & promittunt se ijs minime nauigaturos. ⁵ Recipiunt pariter fore, vt minime naues appellat, aut commorentur in maribus eiusdem Regis cum nauibus bellicis; atque insuper (quo dominium maris palam profitentur) eandem ab Hispano, & Archiducibus exigunt sponſionem, ne videlicet ad eorum portus, & litora naues appellat, vel cum armatis nauigijs per ipsorum maria vagentur. Ac tot quidem populorum moribus firmatum sit, maris dominium.

1. *État de l'Emp. de l'Est du Roy du Japon tit. forces & gouuer. Auuisi del Giap. an. 1586*

2. *Vör. discuss. hist. l. 1. c. 13.*

3. *Ipsæ Grotius in Apologetico eorū, qui Hollandiæ præfuerūt ante mutationem 1618. c. 19. Seldem. d. lib. 1. c. 26.*

4. *Art. 4.*

5. *Art. 12.*

46 De Dominio Ser.^m Gen. Reip.
nium, eiusque diuisionem, vfu, ac Iure gentium
esse recepta.

*Maris dominium, eiusque diuisionem Iure
Pontificio, Patrum, Theologorum mo-
ralium, ac Iurisconsultorum au-
thoritatibus esse approbata.*

CAP. VII.

NEQVE minus Ius Pontificium, quod
in sacris Romanorum Pontificum
Constitutionibus descriptū habemus,
maritimum dominium, eiusque diuisionem
probat; ¹ Ex alecijs, quæ diebus feriatis capiun-
tur, hoc iure, decima Ecclesiæ, cuius iurisdic-
tioni subest mare, in quo capiuntur, est persol-
uenda; ² vbi Interpretes territoriū in mari (quod
tamen ³ districtus magis proprie appellatur) non
secus, ac in terra esse profitetur. Eodem quo-
que iure cum statuitur, ⁴ si Pont. Max. extra Ro-
mam decedat, vbi nam sit electio facienda; ⁵ In-
terpretes omnes in hanc eunt sententiam, si in
mari Pontifex moriatur, esse successorem eligen-
dum in ea ciuitate, cuius districtus est mare.
Celebris ⁶ est excommunicatio, quæ aduersus
piratas, præcipue in mari Ecclesiastico piraticam
facientes, in *Bulla*, quæ feria quinta maioris
Hebdomadæ legi solet, ideoque *Bulla* Cœnæ
Domini dicitur, fulminatur, a tot tantisq; Pon-
tifi-

1. Cap. licet,
de ser.

2. Glof. ibid. in
ver. Ecclesijs.

3. Bald. in ru-
bric. qua sint
regal. iac. de
Belu. in c. Ro-
mana, §. con-
trahentes, de
for. compet.

4. Cap. vbi pe-
riculū, §. por-
ro, de elec. in 6

5. lo. Andr. in
d. §. porro, Xua
rez all. g. 17.

nu. 1. Cabed.
Lust. dec. 16.

num. 1. par. 2.
Chald. Pereir

cons. 23. n. 7.
Melch. Phe-

bor. Lustran.
decis. to. 1. ar.

rest. 29. Earb.
Collectan. ad

d. §. porro, n. 8.
alijs.

6. Vrb. VIII.
Cōst. 62. Pasto-

ra. 22. §. 3.